

Energiegemeenschappen in het energierecht

Nadat 'Europa' een einde heeft gemaakt aan de geïntegreerde gemeentelijke energiebedrijven, introduceerde ze in 2019 de 'energiegemeenschap', uiteenvallend in de 'hernieuwbare energiegemeenschap' en de 'energiegemeenschap van burgers'.¹ Deze moeten het mogelijk maken dat energieverbruikers, in collectief verband, actief deelnemen aan de energievoorziening.

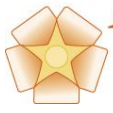
Opmerkelijk is dat lokale autoriteiten, waaronder gemeenten, als lid of aandeelhouder, feitelijke zeggenschap mogen hebben in een 'energiegemeenschap van burgers'. Zeggenschap mag daarentegen niet liggen bij ondernemingen die niet klein zijn. Bij een kleine onderneming moet worden gedacht aan een onderneming met minder dan vijftig werknemers en een jaaromzet en/of een jaarlijks balanstotaal van ten hoogste 10 miljoen EUR.²

Verdere vereisten voor een energiegemeenschap van burgers (EGvB) zijn als volgt.

- De EGvB is een juridische entiteit.
- Deelname aan een EGvB van burgers is open en vrijwillig.
- Leden of aandeelhouders van een EGvB hebben het recht om de gemeenschap te verlaten.
- Leden of aandeelhouders van de EGvB hebben feitelijke zeggenschap.
- Hoofddoel van de EGvB bestaat uit het bieden van milieu-, economische of sociale gemeenschapsvoordelen aan haar leden of aandeelhouders of aan de plaatselijke gebieden waar ze werkzaam is.
- De EGvB houdt zich bezig met productie, distributie, levering, verbruik, aggregatie of opslag van energie dan wel met energie-efficiëntiediensten, oplaaddiensten voor elektrische voertuigen of andere energiediensten aan haar leden of aandeelhouders.
- Leden en aandeelhouders van een EGvB mogen hun rechten en verplichtingen als huishoudelijke afnemers of actieve afnemers niet verliezen.

¹ De energiegemeenschap van burgers is geregeld in [richtlijn \(EU\) 2019/944](#) betreffende gemeenschappelijke regels voor de interne markt voor elektriciteit en tot wijziging van Richtlijn 2012/27/EU.

² Overweging 44 van [richtlijn \(EU\) 2019/944](#): “(...) De beslissingsbevoegdheden binnen een energiegemeenschap van burgers moeten echter beperkt blijven tot de leden of aandeelhouders die niet betrokken zijn bij grootschalige commerciële activiteiten en voor wie de energiesector niet de voornaamste economische activiteit vormt. (...)”

Kwalificatie als EGvB geeft recht op medewerking van de netbeheerder (tegen billijke tarieven). Bovendien kan het, als het Rijk dat wil, mogelijk worden gemaakt dat EGvB's zelf distributienetten bezitten en beheren.